

PUBLIC ACCESS 2006 : 11

Nyhetsbrev om radio, TV, Internet och andra medier
- teknik, mediepolitik och yttrandefrihet –

15 juni 2006

www.publicaccess.se

Innehåll

- **Ledare:**
Mediepolitiken borta i krusbärsbusken
- **Fokus Danmark:**
Partierna enas om mediepolitiken

television

- Danmarks Radio skall satsa mer på kvalitet
- Bolag för digital-tv-plattform startas i Danmark
- Icke-kommersiell lokal tv i en marksänd digital kanal
- Svensk lokal-tv får stöd för digital-tv – i Finland
- TV4 fick rätt i upphovsrättstvist med pubägare
- Mobil-tv via DMB testas i London
- HDTV testas i London
- Lokala tv-marknader i USA en krisbransch
- Svensk vill göra en finsk Boxer

radio

- Gränslös integrationsradio
- Danmark fortsätter satsa på DAB och FM
- Prov med lokal kortvåg startat i London
- Stort underskott för SBS Radio i Danmark
- Danskarna litat mest på radion
- Hets mot invandrare i närradio prövas inte
- Clear Channel - "hatradio" som affärsmodell
- Finland överger kortvågen
- Namnbyte i närradion har betydelse
- Närradioförening i konkurs
- Sveriges Radio planerar kanalomläggning.

radio och television

- Finsk public service ändrar i kanalerna
- Medielicens istället för tv-licens - och en public servicefond utanför Danmarks Radio
- Upphovsrättsersättning beräknas på publikstorlek
- Ökat stöd till icke-kommersiell lokal radio och tv
- Höga trösklar för ny Public serviceverksamhet i Danmark
- Nedskärningar hotar public radio och tv i USA
- Satsning på ung radio och TV i Västerås

övrigt

- Globala mediekonglomeraten små aktörer i Sverige
- Offentligt mediestöd utreds i Danmark
- BBC-anställda vill inte reklamfinansieras
- Refuserade artiklar på webben
- Medier mer till nytta än nöje för studenter
- En miljon titlar eböcker gratis
- Trådlösa parker – och demokrati
- Mobilabonnemang: 30 länder har mer än 100 %
- Elektroniskt papper i A6-format
- Personnytt
- Lästips:
Väljarna passiva i valrörelsen, medierna avgör
- Citatet

Redaktör & Ansvarig utgivare: **Christer Hederström**
Redaktionsråd: **Lasse Svanberg, Gunnar Bergvall** och **Ola Stockfelt**
Teknik & Distribution: **Ideosphere**
Redaktionen: news@publicaccess.se - 0733-249750
Om abonnemang och annat läs mer på www.publicaccess.se

Ledare:

Mediepolitiken borta i krusbärsbusken

Yttrandefrihet handlar också om att ha friheten att hålla tyst. Men detta var kanske inte vad man hade tänkt sig ifråga om demokratiutveckling.

I detta nyhetsbrev kan man läsa om en hel del mediepolitiska nyheter från Danmark. Det är en stor nyhet att alla partierna från höger till vänster kan komma överens om mediepolitiken under kommande tre år. Det kan konstateras att denna nyhet, liksom inte heller någon av de många intressanta detaljerna i medieavtalet, inte alls uppmärksammas i svenska medier. Detta kan också ställas i kontrast mot den nyligen förda innehållslösa public servicedebatten i svenska Riksdagen som inte ens kulturministern deltog i. Visst administrerar kulturdepartement och myndigheter den svenska mediestrukturen, men någon mediepolitik går inte att skönja i de svenska krusbärsbuskarna. Medieutredningar görs av tjänstemän och utan parlamentarisk insyn och medverkan. Och de riksdagspolitiker som engagerar sig i mediepolitik får numera alla plats i samma taxi.

Att intressanta mediepolitiska beslut tas i Danmark och andra länder verkar inte intressera svenska medier och beslutsfattare. Är det så att vi i Sverige tror att inga andra länder har bättre lösningarna? Det kan vara något att fundera på i hängmattan.

*Nu tar även denna redaktion ledigt från mediepolitiken.
Sköna semesterveckor önskas alla!*

Fokus Danmark:

Partierna enas om mediepolitiken

Den borgerliga danska regeringen har nu träffat en mediepolitisk överenskommelse med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre och SF. Tidigare avtal hade endast DF:s stöd i oppositionen. *Jeg er meget tilfreds med den aftale, vi har indgået. Den fremtidssikrer DR og TV 2 og giver også forbedrede vilkår for det private produktionsmiljø. Vi slår fast, at DR er vores centrale public service-station, men vi sikrer også, at DR får den konkurrence, der er nødvendig for, at stationen hele tiden udvikler og forbedrer sig.* säger kulturminister Brian Mikkelsen. Avtalets stora vinnare enligt medieforskare anses vara Danmarks Radio som får sin framtida finansiering säkrad, men det finns också andra vinnare.

Innehållet i avtalet:

- en medielicens införs och gäller alla apparater (bl.a. datorer och mobiltelefoner) som kan ta emot tv
- en public servicefond för program som sänds av andra än DR och TV2
- en snar försäljning av statligt ägda TV2
- affärsdrivande bolag för en marksänd digital-tv-plattform bildas
- förstärkning av DR:s produktion av drama, kultur och musik i tv liksom mindre idrottsgrenar

- en digital barn/historie-tv-kanal
- DR skall sända nyheter på invandrar- och flyktingspråk.
- DR:s utläggning av produktion hos privata företag ökar 37 %
- DR-arkivet digitaliseras (kostnad 150 milj dkr)
- höga trösklar för nya tjänster hos DR
- behandling av klagomål på DR:s och TV2:s programverksamhet skall bli mer självständigt genom en lagstadgad lyssnar- och tittarredaktör
- inga politiker får inte sitta i DR:s styrelse
- nya upphovsrättsliga avtal för radio och tv skall ta hänsyn till det faktiska lyssnandet och tittandet
- replaneringen av FM-bandet skall genomföras
- digital radio (DAB) byggs ut
- en timme under primetime avsätts för bl.a. ”gräsrots-tv” i kommande marksänd digital-tv
- stödet till icke-kommersiell lokal radio och tv ökar 55 % till 50,8 milj dkr per år.
- DR och TV 2 Danmark AS:s stöd till dansk filmproduktion ökas från 60 till 85 milj dkr per år.

Flertalet avtalsdelar beskrivs mer detaljerat i skilda avsnitt i nyhetsbrevet. Hela avtalet finns att ladda ned på <http://www.kum.dk/>

television

Danmarks Radio skall satsa mer på kvalitet

I det nya medieavtalet fastställs att DR:s produktion av danskt drama skall förstärkas liksom att det skall bli fler program om kultur och dansk musik i tv samt en märkbar ökad bevakning av mindre idrottsgrenar. DR skall dessutom förmedla europeisk kultur och historia och sända nyheter på invandrar- och flyktingspråk.

DR skall starta en kombinerad barn/historie-tv-kanal i det digitala marknätet. Den skall helt finansieras genom licensmedel. Under en övergångstid får den distribueras via satellit och kabel. DR:s utläggning av produktion hos privata företag ökar 37 % till 150 milj dkr per år.

Bolag för en marksänd digital-tv-plattform startas i Danmark

I medieavtalet har beslutats att inrätta en operatör, som man kallar "gatekeeper", som skall bygga upp en programplattform som på affärsmässiga grunder, skall komplettera den statliga plattformen DR-TV2. Man vill att denna plattform skall erbjuda ett brett och varierat programutbud (underhållning, sport, nyheter etc.), men fastslår att den också skall omfatta DR:s nya barn/historiekanal, grannlands-tv, en lokal/regional nyhetskanal som alternativ till TV2:s regionala utbud och direktsändningar från Folketinget (parlaments-tv) samt visst extra utrymme för TV2 Regionalt och icke-kommersiell lokal tv.

Icke-kommersiell lokal tv får del i en marksänd digital kanal

Medieavtalet i Danmark fastställer en timme dagligen 2100-2200 för regional TV2 (public service) tillsammans med "gräsrots-tv" i en kommande multiplex i det marksända digital-tv-nätet.

Svensk lokal-tv får stöd för digital-tv – i Finland

En halv miljon euro för vetenskap och kultur har delats ut av Harry Schaumans stiftelse och Svensk-österbottniska samfundet den här våren bl.a. till Kristinestads lokal-TV för digitala sändare till Bötom-masten. (Svenska Yle)

TV4 fick rätt i upphovsrättstvist med pubägare

Tingsrätten fastslår att TV4 har upphovsrättsligt skydd för sändningarna av fotbolls-VM från Tyskland. Det innebär att de restauranger som marknadsför och har ekonomisk vinst av offentlig visning nu riskerar att få betala skadestånd om de inte sluter avtal med TV4. *Tingsrätten fastslår också*

att det pris vi har satt är skäligt och måttligt. Men tingsrätten tydliggör nu rättsläget som innebär att varje offentlig visning utan avtal är ett intrång i upphovsrätten, säger Göran Ellung, kommunikationsdirektör TV4. Däremot vill tingsrätten inte stoppa de fortsatta offentliga visningarna av fotbolls-VM på sportbarer eftersom de anser att den ekonomiska skada restaurangerna skulle lida är för stor.

Mobil-tv via DMB testas i London

Sydkorea och Storbritannien har tillsammans nu startat provsändningar i London Terrestrial Digital Multimedia Broadcasting. T-DMB är den koreanska plattformen för mobil-tv. Samtidigt testas det brittiska systemet DAB-IP. Det två systemen skall utvärderas under en sexmånadersperiod av 80 experter på IT och programinnehåll. (Asia-Pacific Broadcasting Union)

HDTV testas i London

De fem marksända tv-bolagen BBC, ITV, Channel 4 och Five har tillsammans startat en sexmånaders test av de första marksända HDTV-sändningarna i landet. Sändningar sker med låg effekt från Crystal Palace i London till en särskild utvald publik på 450 hushåll. Humax och ADB (Advanced Digital Broadcast) tillhandahåller HD-boxarna för försöket.

Lokala tv-marknader i USA en krisbransch

De cirka 1.300 kommersiella tv-stationerna i USA liksom dagstidningar och tidskrifter attackeras av ny teknik. Särskilt Internet tar såväl publik som annonsörer. Tidigare var tv-stationer rena pengafontänen för aktörer som Viacom, News Corp Och General Electrics NBC. Exempelvis fick New Corp en tredjedel av sina vinster från tv.

Bilden har förändrats dramatiskt. Förra året föll intäkter med 9 % till 16,8 miljarder dollar. Främsta orsaken är att stora annonsörer i ökad grad går över till webben. Bl.a. har biltillverkare som Daimler-Chrysler AG dragit ned sin reklam med 13 % i lokal tv (lokal tv = lokala tv-marknader som är verklig mening är regionala. Red:s anm) och Ford med 15 %.

"Stations are getting beaten up," säger mediekonsulten Brad Adgate på Horizon Media i New York. "They have to dramatically reinvent themselves and many don't know how."

Lokala stationer lider av en fullständig identitetskris. Tidigare behövdes stationerna för distributionen av de stora tv-bolagens shower, men nu kan 85 % av hushållen ta emot tv via kabel och satellit samtidigt som Internet blir en allt starkare konkurrent. Tittarna vänjer sig också alltmer att se på tv-program när

det själva vill genom iPods, beställ-tv och tv-nätverkens egna webbplatser. Lokala tv-stationer kan förväntas få fortsatta förluster. (Wall Street Journal)

Svensk vill göra en finsk Boxer

Riskkapitalbolaget IT Provider med partnern Håkan Ramsin vill bygga upp en motsvarighet till digital-tv-distributören Boxer i Finland. Finland släcker ned hela sitt analoga tv-nät i augusti 2007. I dag finns där ingen motsvarighet till svenska Boxer som samlar ett större tv-utbud på ett och samma kort. Hittills har varje leverantör av betal-tv i Finland sålt sina egna kort. "Då växer inte marknaden något vidare. Nu vill vi dra nytta av den kunskapen som finns i Sverige och etablera motsvarande lösning i Finland" säger Håkan Ramsin. Bolaget Plus-TV och drivs i samarbete med mediebolaget Nordic Media Partner. Amerikanska riskkapitalbolaget Baker Capital har investerat 38 miljoner euro. Tillsammans med IT Providers insats uppgår den totala investeringen till 400 Mkr.

Boxer, som ägs av statliga Teracom och det brittiska riskkapitalbolaget 3i, har i dag 600.000 kunder och hoppas nå 800.000 svenska hushåll när släckningen av det gamla tv-nätet avslutas efter nyår 2008. Men starten var mycket trög och förluster i fem års tid. Investeringarna i Boxer beräknas till närmare 1 miljard kronor sedan starten. "Skillnaden mot när Boxer startade är att nu har vi erfarenhet. Boxer fick pröva sig fram och kostade ganska mycket. Men det här är inget it-bubble-exempel utan känns som ett sunt industriellt projekt", säger Håkan Ramsin. Plus-TV räknar med att öppna sin plattform i november i år. Kanalutbudet kommer att fyllas på successivt. Avsikten är att utbudet ska bli lika stort som Boxerpaketet i Sverige.(Dagens Industri)

Fakta: IT-Provider äger bl.a. Kanal Lokal-nätverket i Sverige.

radio

Gränslös integrationsradio

Europeiska regionala utvecklingsfonden *Interreg III A Sverige-Norge* har inom delområdet Gränslös samarbete har beviljat 6 miljoner kr till förstudier kring norsk-svenskt samarbete. Ett av projekten är Integrations Satellitt Radio (ISR) som ska ge svar på om det finns behov av och förutsättningar för en gemensam satellitradiokanal i området Fyrbodals/Østfold. Svensk projektägare blir Kommunalförbundet Fyrbodals. Projektet får 700.000 kr från norska staten och EU. Medlen administreras av Västra Götalandsregionen. Avsikten är att kartlägga möjligheten för ett treårigt huvudprojekt. Målet

med ISR är bl.a. att utveckla och bevara etniska minoriteters språk, kultur och identitet och att bygga upp ett nätverk med redan befintliga minoritetsradiostationer och invandrarorganisationer i bägge länderna.

ISR skall bl.a. kunna fungera som programleverantör till lokala radiostationer exempelvis närradion. Projektledare är Jasmin Medic tel 0047 6916 3406 jmedic@online.no

Fakta: Fyrboldals kommunförbund består av 14 kommuner från Trollehättan och Orust i söder och andra kommuner i Bohuslän och Dalsland upp till norska gränsen. Østfold består av 19 kommuner varav Fredrikstad, Halden, Moss och Sarpsborg är de största befolkningsmässigt. Sammanlagt bor det cirka en halv miljon personer i dessa två områden.

Danmark fortsätter satsa på DAB och FM

Avtalsparterna är överens om att den redan påbörjade replaneringen av FM-bandet skall genomföras samtidigt som digital radio (DAB) byggs ut. För att lokalradio skall kunna nyttja DAB börjar L-bandet byggas ut redan i höst. Man vill på detta sätt få med "den lokala rösten" i digitalutbudet.

Alla DR:s rikstäckande DAB-kanaler samlas i block 1, den sjätte radiokanalen (Radio 100FM) och den tillkommande tillståndshavaren av den femte FM-kanalen samlas i block 2. De övriga 3-4 rikstäckande kanalerna i detta block bjuds ut på auktion snarast möjligt. I block 3 tilldelas DR ett sändningsutrymme för regional radio medan övrigt utrymme auktioneras ut. Avtalet innebär att DR:s nuvarande DAB-utrymme minskas med en tredjedel.

Prov med lokal kortvåg startat i London

VT Communications har nu tillsammans med *Deutsche Welle* och *UBC Classic Gold* startat provsändningarna med tvåkanals digitalt (DRM) från Crystal Palace till Storlondon på 25,7 Mhz (11-metersbandet). Detta är första gången DRM:s möjlighet med två kanaler på samma frekvens får en mer omfattande fälttest.

Stort underskott för

SBS Radio i Danmark

SBS Radio (The Voice och Radio 2) fick ett nettounderskott på 40,3 milj dkr 2005. "Det kan vi naturligtvis ikke være tilfredse med", säger adm direktör Henrik Knaack till Børsen. "Vi må sige, at vi betaler endnu et års lærepenge for, at vi i branchen ikke i fællesskab har formået at løfte reklameomsætningen". SBS Radio har nu ett negativt egetkapital på 71 milj dkr. Modersällskapet i Holland garanterar dock fortsatt drift. (Radio-Nyt)

Danskarna litat mest på radion

Hela 73 % av danskarna litat på vad de hör i radion. Motsvarande för tv är 67 % och för dagspressen endast 46 % enligt en undersökning av TNS Gallup. (Radio-Nyt)

Hets mot invandrare i närradio prövas inte i domstol

Som tidigare rapporterats (PA nr 6) fråntog styrelsen för Göteborgs närradioförening 23 februari Göteborgs Patientförening medlemskapet och stängde permanent av dem från GNF:s sändare. Utgivaren Ewald Lindqvist polisanmäldes efter ett nedlåtande inslag om invandrare, som GNF betraktade som hets mot folkgrupp. Innehållet ansågs som grovt kränkande mot såväl invandrare, som mot polisen och Barbro Holmberg.

Polisen överlämnade ärendet till Justitiekanslern, som nu lyssnat på hela programmet och beslutat att inte inleda en förundersökning. JK skriver bl.a. att det inte är straffbart i sig att kritisera invandrare. Att det finns olika åsikter i samhället om det befogade i kritiken är en omständighet som saknar betydelse för frågan om ett yttrande är straffbart. Även får sådana yttranden som av en bred allmänhet kan uppfattas som stötande eller direkt missvisande måste det alltså finnas ett vidsträckt utrymme. JK bedömer att programinnehållet inte skulle leda till en fällande dom vid en prövning i domstol.

JK:s beslut kommer dock inte att påverka GNF:s beslut om avstängning av Patientföreningen, som också bedömdes bryta mot de etiska reglerna.

Clear Channel anklagas för "hatradio" som affärsmodell

Sedan de stora avregleringarna för ett decennium sedan har världens största kommersiella radiobolag Clear Channel slukat 1.200 radiostationer i USA. Nu har bolaget råkat i blåsväder för sina offensiva program. Det har bl.a. gått så långt att polisen i New York arresterat discjockeyn Troi Torain som i sitt rikssända program "Star & Buc Wild Morning Show" har hotat och en konkurrerande DJ:s familj inkluderande hot mot familjens fyraåriga och hot med sexuella anspelningar mot hustrun. Clear Channel har sparkat Torain och bett om ursäkt, men organisationer som länge kritiserat Clear Channel har fått vatten på sin kvarn. Man menar att radio- och tv-bolag har ett ansvar gentemot allmänheten - to serve the public interest - i utbyte mot att man får använda det offentliga eterutrymmet. Trots miljon-tals dollar i federala böter och uppgörelser har Clear Channel fortsatt att använda "hate radio" som en affärsmodell eftersom detta drar till sig annonsörer.

En kampanj för "No Hate Radio" (nohateradio.org) har inletts av organisationer som Radio Rootz i New York, San Franciscos Youth Media Council och riksorganisationer som Prometheus Radio Project och Free Press. Röster höjs också för att medie-myndigheten FCC skall verka för mångfald och lokala röster på radiostationerna.

Finland överger kortvågen

Public serviceföretaget Yle:s förvaltningsråd har beslutat lägga ned mellanvägs- och kortvågssändningarna från Pori. Yle:s service för finländare utomlands kommer sedan enbart att sändas via satellit, mobiltelefoni och Internet. Mellanvägs-sändaren i Santahamina utanför Helsingfors behålls för att täcka östersjöområdet.

Namnbyte i närradion har betydelse

Närradions Vänner Boden har av Radio- och TV-verket fått tillstånd att byta namn till Närradion Boden. - Det är ett namnbyte som betyder mycket för oss som arbetar med Närradion för bodensarnas bästa. På bara ett år har vi utökat vår sändningstid från 35 timmar till 941 timmar, säger närradions ordförande Bosse Westin.

Närradion Boden, som har sin studio i kulturhuset i Boden, är en ideell förening som arbetar för att alla kommuninnevånare ska få en radio som man känner igen och som man kan identifiera sig med. Där sänder man aktuell information som alla bodensare ska få nytta av. - Sändningsprognosen för 2006 ligger på cirka 1200 timmar och vårt absoluta mål är att ytterligare höja antalet sändningstimmar. Detta kan vi tacka alla sponsorer för, säger Westin. Som vanligt kommer Bodens närradio även i år köra turistradio som startar 12 juni och håller på varje vardag till 11 augusti. - Närradion Boden sköts då till största del av feriearbetande turistvärdinnor eller turistvärdar, säger Westin. (NSD)

Närradioförening i konkurs

Smedjebackens Nya Närradioförening har begärts i konkurs av Falu Tingsrätt. Närradion har sänt på frekvensen 96,3 i Smedjebacken. Samma frekvens Cityradion Södra Dalarna sänder på. Tidigare sände man under Smedjebackens Nya Närradioförening, men nu fortsätter Cityradion med egen förening att driva radion. Varken lyssnare eller reklamkunder inom Cityradion påverkas av närradioförenings konkurs. (OnAir.nu)

Sveriges Radio planerar kanalomläggning.

Klassisk musik istället för utlandsprogram

SR planerar en kanalomläggning i Stockholm 2007 som kommer att ge P4-lyssnarna bättre förutsättningar att kunna höra sin kanal – P4 Radio Stockholm – med god hörbarhet över hela länet. Samtidigt planeras en ny kanal på den nuvarande P4-frekvensen 93,8 för en internationell och mångkulturell storstadspublik.

Förändringen är ett led i SR-styrelsens aprilbeslut om särskild storstadssatsning. P4 flyttar enligt förslaget till frekvensen 103,3 i Stockholm, där P5 Radio Stockholm idag sänds. FM-sändaren för 103,3 är starkare än 93,8 och har större räckvidd. Därmed kan en större publik i Storstockholmsområdet höra P4. 2007 kommer också P4 i Stockholm att innehålla finska sändningar på samma sätt som andra P4-kanaler i landet.

På frekvensen 93,8 startas en ny kanal för en internationell och mångkulturell storstadspublik med ett blandat aktuellt innehåll med musik och tal.

Det nya P2:s riksutbud behålls oförändrat i Stockholm (96,2). Däremot kommer det kompletterande lokala musikutbudet som har sänts över P2 Stockholm, när övriga landet haft minoritets- och invandrarpraksprogram, att flyttas till 89,6. Det betyder att rikskanalen P2 kommer att låta likadant över hela landet, det vill säga en blandning av klassisk musik, jazz och folkmusik, program på minoritets- och invandrarpråk och program från UR.

På frekvensen 89,6 i Stockholm erbjuds ett klassiskt musikutbud på de tider när program på andra språk eller från UR sänds i P2:s riksprogram. SR kommer således även fortsättningsvis att erbjuda ett musikutbud med hög andel klassisk musik dygnet runt för Stockholmspubliken – även om det innebär att man punktvis måste byta kanal.

Tillgängligheten ökar för de lyssnare som vill höra program på sina olika språk. På dagtid när 89,6 inte sänder klassisk musik sänds program på minoritets-språken finska, meänkieli, samiska och romani samt ett tiotal invandrarpråk på denna frekvens. På kvällstid, när P2 sänder musik, erbjuds repriserna av program på de olika språken på 89,6. Däremot försvinner från FM-bandet flertalet Radio Swedens utlandsprogram och aktualitetsprogrammen från BBC och amerikanska National Public Radio, som främst sänts på nätterna. Svenska program som "Sjöfartsmagasinet" försvinner för lokala lyssnare.

I planerna inför 2007 ingår även att tillsammans med Teracom och PTS se över samtliga SR:s FM-sändare i landet för att analysera hörbarheten och undersöka möjligheterna till förbättringar där sådana behövs.

Alla SR-sändare i Stockholm sitter i nackmasten, men på frekvenserna 89,6 och 93,8 MHz är effekten endast 900 watt ERP till skillnad mot de fyra andra som är på 60.000 watt vardera.

SR:s styrelse skall ställning till förslagen 21 juni.

radio och television

Finsk public service ändrar i kanalerna

Rundradions förvaltningsråd har 6 juni beslutat att lägga ned den digitala radiokanalen YleQ senast i slutet av året. Den finska radiokanalen Radio Peili utbyggs till en fjärde riksomfattande kanal. Kanalen specialiserar sig på talprogram med nyheter och aktualiteter. Den digitala nyhets- och aktualitets tv-kanalen Yle24 upphör i slutet av år 2007 och ersätts av Yle Extra som blir en kanal för live-händelser, direktsändningar, populärkultur och sport.

Yles bredbandsnät startar också olika sorters sök- och beställningstjänster. Bland annat börjar Yle i höst distribuera 150 timmar gamla filmer samt och tv-program samt 550 timmar radioprogram från förra århundradet. Servicen omfattar både svenska och finska program. Finlands Svenska Television kommer i fortsättningen också att satsa ännu mer på nordiskt material.

Medielicens istället för tv-licens

- och en public servicefond utanför DR

En medielicens införs och gäller alla apparater (bl.a. datorer och mobiltelefoner) som kan ta emot tv. Denna licens ersätter hittillsvarande färg- resp. svartvit tv-licensen. Den särskilda radiolicensen behålls. DR skall finansieras primärt genom licensen och får inte använda betal-tv.

Medielicensen finansierar liksom tidigare förutom DR och regionala TV2 även mediemyndigheten, utredningar och stödet till icke-kommersiell lokal radio och tv. Dessutom tillkommer nu en public servicefond om 150 milj dkr av licensmedel som skall finansiera drama och dokumentärer som sänds av radio och tv utanför public serviceföretagen. För att få stöd måste programmet ifråga nå minst hälften av de danska hushållen, rikta sig mot Danmark och ha tal på danska samt sändas på primetime (1830-2300). Stödordningen måste först godkännas av EU-kommissionen.

Upphovsrättsersättning skall beräknas på verklig publikstorlek

I medieavtalet framhålls att upphovsrättslagen bör säkra en balans både mellan hänsyn till rättighets-havare och till användarna d.v.s. radio- och tv-stationerna. Man vill att parterna skall komma överens om ett beräkningsunderlag för ersättning som tar hänsyn till det faktiska antalet lyssnare och tittare – och inte som idag den potentiella publiken. Om inte en sådan beräkningsprincip genomförs kommer partierna efter en utvärdering i slutet av 2007 att överväga tvångslagstiftning.

Ökat stöd till icke-kommersiell lokal radio och tv

Genom det nya danska medieavtalet får icke-kommersiell lokal radio och tv nu 50,8 milj dkr per år under perioden 2007-2010. Detta innebär 55 % ökning från innevarande stödnivå.

Höga trösklar för ny public serviceverksamhet i Danmark

Enligt nya medieavtalet måste nya tjänster hos DR värdeostas utifrån public servicebehov innan de får lanseras. Tjänster skall som det heter uppfylla kulturella, demokratiska och sociala behov. Nya public service-kanaler får endast startas efter överenskommelse med kulturministern och avtalsparterna.

Nedskärningar hotar public radio och tv i USA

Ett kongressutskott har röstat för kraftiga nedskärningar av den statliga finansieringen av Corporation for Public Broadcasting (CPB) som är moderbolaget för det som närmast motsvarar public service i USA (PBS och NPR). Bl.a. stoppar man finansieringen av Ready to Learn stipendier och teknikövergången till marksänd digital-tv för PBS. Totalt minskas budgeten med 17,4 %. Förslaget går nu vidare för omröstning i representanthuset och därefter senaten. I senaten brukar man vara mer villig att stödja CPR. (Reuters/Radio Netherlands)

Satsning på ung radio och TV i Västerås

För första gången någonsin tar Västerås Stad in unga sommarjobbare för att sända radio och göra TV på Närradion respektive Öppna Kanalen. 19 Juni börjar sändningarna. 18 ungdomar kommer i sommar höras och synas i etern. Amanda Alm kommer vara på Närradion 93.7 och för henne är det ett riktigt drömjobb: - Det här är ju rena rama lyxen. Och att få betalt för det är ju ännu bättre, säger hon. (P4 Västmanland)

Övrigt

De stora globala mediekonglomeraten är små aktörer på den svenska marknaden

Sju av världens tio största mediekoncerner är verksamma i Sverige, men tillsammans är deras omsättning inte större än Expressens. Det största bland de icke-nordiska företagen tillhör dock inte konglomeraten, utan är SBS Broadcasting, som driver bland annat Kanal5, Canal Plus och Mix Megapol. Andra utländska företag som har en stark ställning på sina marknader är den holländska bokförlagskoncernen Wolters Kluwer, amerikanska datatidningsföretaget IDG och franska tidskrifts-utgivaren Hachette. Det konstaterar medieforskaren Staffan Sundin i en ny rapport, *Den svenska mediemarknaden 2006*, (NORDICOM, Göteborgs Universitet).

Ett tiotal nordiska mediekoncerner har de senaste tio åren vuxit kraftigt, de har gått in på nya medieområden och köpt eller startat företag i grannländerna. Bland de tio största medieaktörerna i Sverige återfinns sex koncerner som alla har starka positioner i flera nordiska länder. Antalet stora företag på den svenska mediemarknaden har ökat. Bonniers möter hårdare motstånd på dagspressmarknaden sedan resursstarka koncerner som Schibsted och Stenbecksfären trätt in. Bonnier AB är det överlägset största medieföretaget med en omsättning i Sverige år 2005 på 13,8 miljarder kronor (om andelen i TV4 inkluderas). Staten är den näst största aktören (9,5 miljarder kronor) i egenskap av ägare av SVT, SR, UR, Teracom och Tidningstjänst. Norska Schibsted som bland annat äger Aftonbladet och Svenska Dagbladet ligger med 4,0 miljarder kronor strax före Stenbecksfären med MTG och Metro som 2005 omsatte 3,8 miljarder kronor i Sverige.

På tv-marknaden har SVT under en rad år förlorat tittartidsandel medan Kanal 5 är den enda av de fem stora kanalerna som ökat sin andel. För att möta konkurrensen från utländska digitala kanaler har de fyra stora tv-företagen, SVT, TV4, MTG och SBS startat en rad nya nischade kanaler. Sammanslaget stod bolagen för 90 procent av den totala tittartiden. Operatörerna ökar sin omsättning snabbt i takt med att allt fler hushåll skaffar sig betal-tv i samband med övergången till digitala marksändningar. På radio-marknaden är Sveriges Radio störst både mätt i omsättning och lyssnarandel. Den kommersiella radion domineras helt av MTG och SBS som kontrollerar alla stationer med några få undantag efter flera större företagsköp.
<http://www.nordicom.gu.se/>

Offentligt mediestöd utreds i Danmark

Danska politiker är överens om att tillsätta utredning med fristående forskare, som får i uppdrag att ta fram en rapport om det framtida offentliga stödet till medierna (såväl de elektroniska som de tryckta medierna) i syfte att skapa ett bättre sammanhang för stödet.

BBC-anställda vill inte reklamfinansieras

Mer än 150 BBC-anställda har skrivit under en protestskrivelse mot planerna att införa reklam på BBC:s internationella webbplats. I skrivelsen till BBC-chefen Mark Thompson reklamen kommer att ödelägga bolagets transnationella rykt som obundet och självständigt. Kritiker hävdar att statliga finansieringen kommer att minska, medan kommersiella konkurrenter å sin sida klagat över att BBC ger sig in på deras affärsområde. (Kampanje)

Medier mer till nytta än nöje för studenter

Sveriges Förenade Studentkårer har undersökt studenters medievanor. Studenter är stora mediekonsumenter och nyttjar medier mer än två timmar per dag med en stor spridning mellan olika slags medier. 70-80 % läser en dagstidning dagligen och lika stor andel nyttjar dagligen Internet. Ifråga om radio är fördelningen mellan SR:s utbud och reklamradion fifty-fifty. P1 och P3 har en stark ställning och det är särskilt intressant att P1 är tung i sammanhanget. Undersökningen pekar på att studenterna använder radio, tv, press och Internet mer för informationsökning och nyheter än för förströelse. Mer info: johan.nilsson@sfs.se

Refuserade artiklar på webben

Lasse Sandström, journalist och författare till boken Rosengård i Medieskugga, har tagit initiativ till Refuse. En webbplats för journalistiska texter om Sverige som refuserats i stora medier. Sandström säger sig ha tröttnat på de etablerade mediernas ytlighet, och är särskilt intresserad av texter om och bilder av rättssamhället. Första prövande steg finns nu på www.refuse.k-webb.nu. *Till hösten hoppas jag att jag har fått fler artiklar och bilder att lägga ut. Det behövs en tidning för folk som gör motstånd, för röster som inte ligger i mittfåran.- Jag ser det främst som ett forum för den glömda tredjedelen i Sverige. Men det kommer också att ställas kvalitetskrav på materialet. Det ska göras av yrkesfolk och granskas av mig.* (Journalisten)

En miljon titlar eböcker gratis

Två icke-vinstdrivande organisationer Project Gutenberg och World eBook Library kommer i sommar i anslutning till första World eBook Fair tillhandahålla gratis eböcker på nätet. Man kan börja ladda ned 4 juli och hålla på en månad. Sedan får

man betala sju euro för att få tillgång till databasen som innehåller mer än 250.000 eböcker, dokument och artiklar. Men detta sägs inte bli sista gången man kan få eböcker gratis utan Project Gutenberg grundare (1971) Michael Hart, säger att organisationerna är på väg att komma upp i en miljon titlar som skall tillhandahållas under månad i samtidigt som World eBook Fair 2009. We want to give the most books to the most people, säger Hart It has been our goal since the dawn of the Internet to break down the bars of ignorance and illiteracy.

<http://www.physorg.com/news68484530.html>

Trådlösa parker – och demokrati

I slutet juli ska hela Central Park i New York bli en hotspot, d v s att man ska kunna koppla upp sig trådlöst med datorn var man än befinner sig. Redan nu är Washington Square Park, Bryants Park, Tompkins Square och Battery Park hotspots. Innebörden är ju att vem som helst som har en dator eller en avancerad mobiltelefon har tillgång till TV, telefonkatalog, filmer och hela internet.

Philadelphias innerstad är redan hotspot. San Fransisco och indiska Bangalore är på väg. Taiwans huvudstad Taipei, med 2,6 miljoner invånare, vill bli världens första trådlösa stad. Redan i sommar är 90 procent av staden täckt. Sverige ligger helt på efterkälken. Intressant är att trådlösa städer kräver demokrati. Om människor var som helst kan koppla upp sig kan inte regimen kontrollera informationen. (Olle Wästbergs nyhetsbrev)

Mobilabonnemang:

30 länder har passerat 100 % täckning

Från Aruba till Italien, Tjeckien, Hongkong och Kuwait. Antalet länder där antalet mobilabonnemang blivit större än befolkningsstorleken fortsätter öka. I slutet av första kvartalet i år hade antalet länder nått 30 och man räknar med att nå 40 i slutet av året. Länder som Storbritannien, Sverige och Italien har redan nått 110 % täckning. Medan andelen av befolkningen som använder mobiltelefoner har stabiliserat sig kring 80-85 % i de flesta utvecklade marknader visar tendensen med användare som köper ett andra och även ett tredje abonnemang inga tecken på minskning säger Devine Kofiloto, analytiker hos Informa Telecoms and Media (Telecom Magazine)

Elektroniskt papper i A6-format

Seiko Epson har tagit fram en prototyp till så kallat e-papper i A6-format och med en upplösning på 1536 x 2048 bildpunkter. Enligt Epson har e-papperet den hittills högsta upplösningen i världen. Den böjliga 7,1-tums bildskärmen har ett kontrastförhållande på 10:1 och kräver en högsta driftspänning på 6 volt. Bildskärmen har förmåga att visa

information även när den inte är strömförsörjd. Epson har använt en egen teknik som man kallar SUFTLA för att överföra TFT-kretsar till ett flexibelt plastsubstrat. (Uppsnappt)

Personnytt:

Nya chefer för

New Media, MTG Radio och ZTV

Hanna Renlund tar över som vd för MTG New Media. Anna Eckerse Svensson, pr- och marknadschef på Strix, blir operativ chef för MTG Radio. Caroline Karlsson blir vd för ZTV. Jan Steinmann har jobbat med lanseringen av MTG New Media. Han går nu vidare "till andra projekt inom MTG", enligt bolagets pressmeddelande. Anna Eckerse Svensson ersätter Hanna Renlund som operativ chef för MTG Radio. Hon kommer från en tjänst som pr- och marknadschef på MTG:s tv-produktionsbolag Strix.

Caroline Karlsson tar över som vd för ZTV efter Hasse Breitholtz. Caroline Karlsson ska ansvara för ZTV när kanalen, efter lanseringen av TV6, nu ska återgå till sin tidigare position som renodlad ungdomskanal. - Planen har varit att försöka få in en yngre förmåga när vi nu går tillbaka lite till grunderna som ZTV hade när kanalen startade, säger Hasse Breitholtz, och fortsätter: - ZTV ska bli lite mer vågat, och lite fräckare och busigare. Det behövs definitivt någon som är närmare målgruppen än vad jag är. (Dagens Media)

Lästips:

Väljarna passiva i valrörelsen, medierna avgör

Få svenskar engagerar sig personligen i valrörelsen. Av 24 undersökta länder hamnar Sverige sist. De flesta kontakter mellan partier och väljare är indirekta. Medierna har stor betydelse inför valet, men SNS Demokratiråd visar att mediernas makt nu håller på att förändras. I andra demokratier är det

vanligare att enskilda individer engagerar sig i valrörelsen genom att till exempel delta i möten och sätta upp affischer. Det händer också sällan att svenska väljare blir kontaktade direkt av partierna. I dag kommunicerar partier och väljare främst via medierna.

Valrörelsernas nyhetsjournalistik består alltså, men dess förutsättningar håller på att förändras. Mediernas uppsplittring och kommersialisering sätter kvalitetsjournalistiken under hårdare press. Personifieringen ökar genom starkare fokus på partiledarna. Politiken populariseras och populärkulturen politiseras. Det redovisande uppdraget ersätts av tolkningsjournalistik där reportern som expertkommentator analyserar politiska händelser, spekulerar om framtiden och bedömer politikernas agerande, kompetens och moral.

De senaste årtiondenas valrörelser har präglats av mediernas valmakt, i dubbel mening. Mediernas fick makt att välja hur de skulle skildra partier och politik. Medierna har haft stark makt över valrörelserna. Men mycket tyder nu på att de journaliststyrda massmediernas epok kan vara på väg att avlösas av en ny fas. Massmediernas och därmed journalisternas makt kan redan ha kulminerat. Nya medier dyker upp som kan bilda bas för andra gruppers makt. Valrörelserna står inför stora förändringar när det gäller maktrelationerna mellan medier, partier och väljare.

Läs mer om detta i boken *Mediernas valmakt* från SNS Demokratiråd. (Olof Petersson, Monika Djerf-Pierre, Sören Holmberg, Jesper Strömbäck och Lennart Weibull) Mer information, kontakta Olof Petersson på tel 08-50702582 eller op@sns.se

Nästa nyhetsbrev utkommer i augusti.

Citatet:

Mitt råd till en ung författare; Stäng av tv:n!
(Författaren *Zadie Smith* under sitt *Stockholmsbesök*.
Som barn såg hon 6 timmar tv om dagen, vilket hon ångrar idag)